

Djörv og sterk avgerð

Oddagrein

EITT orð er eitt orð og ein maður er ein maður. Jóannes Eidesgaard stóð til tað seinasta við orð sitt um ikki at leggja seg út í danskan innanrikispolitikk, tá hann í gjár ikki atkvøddi um formannin í tinginum. Av tí at hin føroyski fólkatingsmaðurin kortini atkvøddi kom at standa á jøvnum millum vinstramann og javnaðarkvinnu. Vinstramaðurin vann lutakastið. Hetta skal nú sami Jóannes Eidesgaard lastast fyri, og tað er eftir okkara tykki bæði skeivt og órættvíst.

Í EYGUNUM hjá mongum dønum og helst eisini einstøkum føroyingum verður avgerðin hjá Jóannesi Eidesgaard mett sum lógin og óheppin. Ikki minst fyri framtíðar samvinnuna millum føroyska og danska javnaðarflokkin og fyri samstarvið millum bæði londini.

Í okkara verð er málið krystalklart. Jóannes Eidesgaard hevur staðið við tað lyftið hann gav sínum veljarum um ikki at leggja seg út í danskan innanrikispolitikk. At valið av formanninum í fólkatinginum er danskur innanrikispolitikkur kann eftir okkara meting ikki vera nakar ivi um. Tá hevði tað væl heldur ikki havt so stóran týdning fyri Nyrup og hansara fólk at fáa eina javnaðarkvinnu valda.

ANNARS er tað fyri okkum sera margháttligt, at Nyrup ikki hevur funnið sær stuðul frá CD, sum jú kom sum tann frelsandi eingilin inn í hitan hjá Nyrup-stjórnini. Hvi hevur Nyrup ikki tryggjað sær stuðul frá hesum flokki, sum jú fekk nógvur týðandi nevndarsessir afturfyrir at samvinna við stjórnina! Tað kann sýnast sum um at Nyrup her antin hevur verið gáløysin ella hevur tikið sum givið, at føroyski javnaðarmaðurin fór at atkvøða fyri sínum kandidati. Høvdur hann gjørt tað uttan at fáa eina greiða avtalu um hetta við Jóannes Eidesgaard, so hevur Nyrup í veruleikanum bóndafangað føroyska fólkatingsmannin, sum so aftur nú verður gjørdur til tann stóra syndaran í allari hesi politisku telvingini á Christiansborg. Var tað ikki júst Nyrup, sum reypaði sær av, at hann ikki hevði brúk fyri atkvøðuni hjá Eidesgaard, nú hann hevði fingið semju við aðrar flokkar!

TEIR donsku javnaðarmenninir og danir allir skulu vita, at henda avgerð Jóannes Eidesgaard er at meta sum smáting ímóti tí, sum táverandi danska stjórnin við Nyrup og Lyksetoft á odda hava útsett føroyska javnaðarflokkin og allar føroyingar fyri. Við hesi avgerð sini nýtir Jóannes Eidesgaard høvi til at vísa føroysku veljarunum og eisini danska almenninginum, at føroyski javnaðarflokkin er ikki eitt amboð hjá danska javnaðarflokkinum. Hetta eigur at verða klárt fyri føroysku veljarunum og hetta eigur Nyrup at taka fylgjurnar av og gera sær greitt.

SAMANUMTIKID kann sigast, at hetta er eitt úrslit av tí arrogancu og vanvirðandi viðferð sum Nyrup og hansara fólk góvu føroyska javnaðarflokkinum og føroyingum, meðan kreppan var uppá tað ringasta. Nú er at koma víðari.

Sosialurin

Føroyskt politiskt met í miðsavnan

Ongantíð fyrr í politisku søgu Føroya er ein sovordin miðsavnan av arbeidsplassum farin fram, sum undir sitandi fólkafloks- og sambandsamgongu. Tá tað er sagt, so skulu vit ikki gloyma, at Verkamannafylkingin eigur sín stóra lut í hesi miðsavnan.

Seinastu 2-3 árinu hava bløðini verið á tremur við lýsingum um leys störv at søkja í miðstaðarøkinum. Hetta hava í stóran mun verið störv, har mánaðarlønirnar eru lígdi frá kr. 25.000, um mánaðin og uppeftir. Sostatt skilur ein væl, at tað er sera trupult hjá Óla Breckmann, formanni fólkaflokksins á tingi, bæði at vera við til at «rotteirðini» gerast stórri og stórri, samstundis sum hann sjálvur hevur verið við til at sett nýggjar «rotteungar» við.

Eg kann ikki lata vera við at samanlíka stavnemann fólkaflokksins við høvudsíðu Hitler, nevniliga Goebbels, ið við óavmarkaðari makt gjørdi seg til talsmann at týna eitt fólk av «skaðadýrum» til fyrimuns fyri tey, sum eftir hansara ideologi vóru rasurein.

Meðan «skaðadýrin», sum Goebbels royndi sítt ítarsta til at týna, taldust í milliónum, so snúgva «rotteungar» hjá stavnemann fólkaflokksins seg um nøkur fá túsund innan almenna sektorin, sum hann, um hann hevði tað vald sum Goebbels, so hevði ikki eitt tað einasta alment starv verið eftir.

Vit skulu minnst til, at nú er tað ikki sum hansara partamenn altíð hava sagt, «bara Óli», tí hesin andstøðingurin av øllum almennum virksemin, hann fekk til fólkatingsvalið líka nógvur atkvøður sum talið á alment settum starvsfólkum tilsams.

Samstundis leggja hansara ultrakonservativu Reagan og Thatcher ideologiir í skeljasori, meðan flest øll heimsins samfeløg kappast við hvørt annað um at stovna eitt samfelag á javnt við tey norðurlond, sum, vegna sosialdemokratiskan politikk í stóran part av hesi öldini, standa sum ein frymynd, har sosialur tryggleiki er settur í hásetið.

Hesi sjónarmið liggja sjálvsagt langt frá Óla Breckmann, sum var skúladaur á privatum ultrakonservativum friskúla í Bretlandi. Síðani tá hevur stavnamaðurin veri alment settur og enná væisignaður

við bæði lótings- og fólkatingsløn, tí er eingin ivi um, at fleiri arbeidarafamiljur høvdu kunnað klárað at breyðfótt seg av samlaðu árlønini hjá almenna figgindanum, Óla Breckmann.

Fólkatryggingin hevur seinastu árin verið hjartabarnið hjá fólkaflokkinum, og sjálvsagt skal hon skipast soleiðis, at hon fjálgar um tey, sum eru væl fyri peningaliga, sum t.d. Ó. Breckmann og Rúna Sivertsen. Tað ljóðaði so flott so flott herfyri, tá Rúna Sivertsen í sambandi við hesa fólkaftrygging í útvarpi herfyri metti, at eitt passandi inngjald metti hon lá um knappar 1.000 kr. um mánaðin, jú, tað lesur rætt, ca. 1.000 kr. um mánaðin er hóskandi fyri eitt húski eftir framsøgukvinnu fólkaflokksins metan, so kann veljarin leggja sær í geyma, at hetta er loysn fólkaflokksins til teir komandi pensionistarnar í Føroyum.

Ein kann hóskandi spyrja framsøgukvinnu fólkaflokksins, um hon veruliga meinar, at vanligi føroyingurin hevur so nógvan pening um hendi, at hvørt húski er ført fyri at seta 1.000 kr. av hvønn mánaðin til at tryggja síni ellisár. Ikki tí, hetta at tann, sum hevur nógv, hann skal fáa meira, vertin á hvat tey, ið hava lítil og onga inntøku hava, tað er jú fólkaflokspolitikkur.

Ein kundi hóskandi spurt, hvussu stóðan hjá teimum arbeidsløysu hevði verið, um skipanin ikki hevði verið solidarisk. Tað var við tógvið stríð, at javnaðarflokkurin fekk fólkaflokkinn at ganga við til, at tað skuldi verða ein solidarisk skipan, eins og gjaldið skuldi verða 70% av eini arbeidsmannaløn.

Okkara mótpartur, fólkaflokkurin, hevði móttuppskot, ið kom niður á ella undir 50%. Hvussu hevði gingist hjá teimum arbeidsløysu, um teirra uppskot vann frama? Eg spyrji bara. Javnaðarflokkurin gongur sjálvsagt inn fyri, at tey, sum figgjarliga hava møguleika at tryggja sær eina eftirløn, tey gera sjálvandi tað. Men hvat við teimum, sum ikki hava figgjarliga orku til at gjalda 500 til 1.000 um mánaðin, skulu tey bara sigla sín egna sjógv?

Amerika er eitt sokallað frisinnað ella frælslynt samfelag, ja, tað er so frælslynt, at 1/3 av borgarunum, tað vil siga tey lægst løntu, eru at rokna sum nærum kastu-

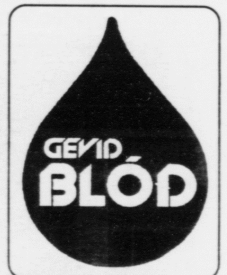
Frank Davidsen

leys. Gerast tey sjúk, óansæð hvussu álvarsligt tað er, so hava tey als ongan rætt at verða viðgjørd á sjúkrahúsi, heilt einfalt tí tey ikki hava ráð at tekna eina sjúkratrygging, sum er ein fyrirtreyt fyri, um tey sleppa inn á sjúkrahús.

Ein so sjálvsagdan rætt, sum vit dagliga als ikki hugsa um, er fyri 10 tals milliónir av amerikubúgvum ein spurningur um liv og deyð, um tey ikki kunnu gjalda til eina sjúkrahústrygging.

Hetta er eitt samfelag, sum stavnamaður fólkaflokksins hevur hálovað, sjálvt um teirra sosiala skipan ikki kemur á hædd við

eitt av heimsins fátækastu londum, nevniliga Bolivia. Har kann ein og hvør borgari, sjálvt um hann ongan pening eigur, so tryggja hetta blóðfátæka land, at ongum verður noktað sjúkraviðgerð, tí tað er ein mannarættur, men bara ikki har privatiserings- og peningavaldið ræður, har profittur gongur fram um vanligan mannarætt.

Tøkk

Hjartaliga takka vit øllum tykkum, sum luttóku í stóru sorg okkara, tá okkara høgt elskaði sonur, beiggi, mammu- og pápabeiggi og svágur

AXEL OLSEN
Hvalba

so bráðliga var tikin frá okkum. Takk til Andrias Andriasen prest, fyri góð og troystarrík orð í heiminum og kirkjuni.

Til manning og reiðarí á Palla hjá Mariannu fyri stórt hjálpssemi og umsorgan. Takk til Jan, sum í tí ringa veðri, vildi fara í Vágarnar. Til Gert v/fam. sum tók ímóti á flogvøllinum. Takk til Maritu og Charles. Til øll sum komu inn til okkum og sum ringdu.

Takk til tykkum, sum bakaðu og hjálptu til við jarðarferðina. Til kirkjutænarnar, sangarar, berarar og gravarar.

Takk fyri blómur og kransar og brøv, og til tann stóra skara sum fylgdi Axel til hansara seinasta hvíldarstað.

Familjunnar vegna

Astrid og Niels Pauli

Ongin veit hvat lívið bjóðar,
kanska fekk eg besta lut,
tí at eg á ungum aldri
stoppin eri heim til Gud.